

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 9 maja 2022 r.

Poz. 2164

Podpisany przez:
Piotr Zieliński; Dyrektor Wydziału Prawnego ZUW
Data: 09.05.2022 15:23:02

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.137.2022.AA WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 2 maja 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 583)

stwierdzam nieważność

§ 1 ust. 3 uchwały Nr XXXVIII/276/2022 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie *ustalenia ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Białły Bór.*

Uzasadnienie

W dniu 30 marca 2022 r. Rada Miejska w Białym Borze podjęła uchwałę Nr XXXVIII/276/2022 w sprawie *ustalenia ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Białły Bór.*

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 5 kwietnia 2022 r.

Jako materialnoprawną podstawę wydania wskazanego powyżej aktu organ stanowiący powołał przepisy art. 15 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych¹⁾, w myśl których odpowiednio *strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy.*

Z brzmienia powołanych przepisów ustawy wywieść należy granice upoważnienia rady gminy, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządowej uprawniony jest wyłącznie do ustalenia wysokości ekwiwalentu za cztery rodzajowo i ściśle określone czynności: udział członków ochotniczej straży pożarnej w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu oraz ćwiczeniu. Jednocześnie, podkreślić należy, że w ramach delegacji ustawowej rada nie posiada żadnych innych kompetencji, uprawniona jest wyłącznie do określenia wysokości ekwiwalentu, nie zaś do określania zasad jego wypłacania.

W kontekście powyższego, za wadliwe uznać należy postanowienie przez Radę Miejską w Białym Borze w §1 ust. 3 uchwały Nr XXXVIII/276/2022, że *w przypadku, gdy kolejne, nowe działanie określone w §1 ust. 1 przypada w okresie już opłaconej rozpoczętej godziny – naliczenie ekwiwalentu nowej akcji rozpoczyna*

¹⁾ Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 2490).

się od kolejnej nieopłaconej godziny. Oczywiście jest bowiem, że unormowanie to nie odnosi się do wysokości ekwiwalentu, a do sposobu jego naliczania. Do tego rodzaju zaś działania rada nie posiada umocowania.

Oceniając legalność ww. regulacji wskazania wymaga, że w ustawie o samorządzie gminnym przewidziane zostały dwa rodzaje naruszeń prawa, które mogą być wywołane przez ustanowienie aktów prawnych – naruszenia istotne i nieistotne (art. 91 ustawy). Ustawodawca nie definiuje jednak kategorii obu naruszeń, co stwarza konieczność sięgnięcia do stanowiska wypracowanego w tym zakresie w doktrynie i w orzecznictwie.

Za "istotne" naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Do nich zalicza się między innymi naruszenie przepisów prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, a także przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał²⁾. W judykaturze przyjmuje się, że istotne naruszenie prawa – będące podstawą do stwierdzenia nieważności aktu – to takiego rodzaju naruszenia jak: podjęcie uchwały przez organ niewłaściwy, brak podstawy do podjęcia uchwały określonej treści, niewłaściwe zastosowanie przepisu prawnego będącego podstawą podjęcia uchwały, naruszenie procedury podjęcia uchwały³⁾.

W świetle wypracowanych w tym zakresie poglądów, formułowanie przepisów, które przekraczają granice uprawnienia ustawowego, uznać należy za istotnie wadliwe.

Mając na uwadze przedstawioną w niniejszym rozstrzygnięciu nadzorczą argumentację, stwierdzenie nieważności §1 ust. 3 uchwały Nr XXXVIII/276/2022 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 30 marca 2022 r. *w sprawie ustalenia ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Białý Bór*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO
II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI

Mateusz Wagemann

²⁾ Por. M. Stahl, Z. Kmiecik, Akty nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego w świetle orzecznictwa NSA i poglądów doktryny, Samorząd Terytorialny 2001, Nr 1-2, str. 101-102.

³⁾ Por. wyrok WSA w Lublinie z dnia 6 października 2016 r., sygn. akt II SA/Lu 488/16.